

Baz. N. Rancàns

Castlva.

Lementars

del
mozim bàrnim

Reigà, 1923.

Waltera un Rapas Akc. Sab. izdawums

Baz. N. Rancàns

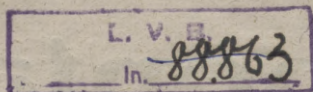
Lementars

del
mozim bàrnim

R'eigà, 1923.

Waltera un Rapas Akc. Sab. izdawums

0308053728

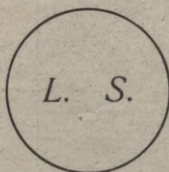

Imprimatur

Datum Aglonae 26 ianuarii 1921 anno

† Antonius Ep—pus.

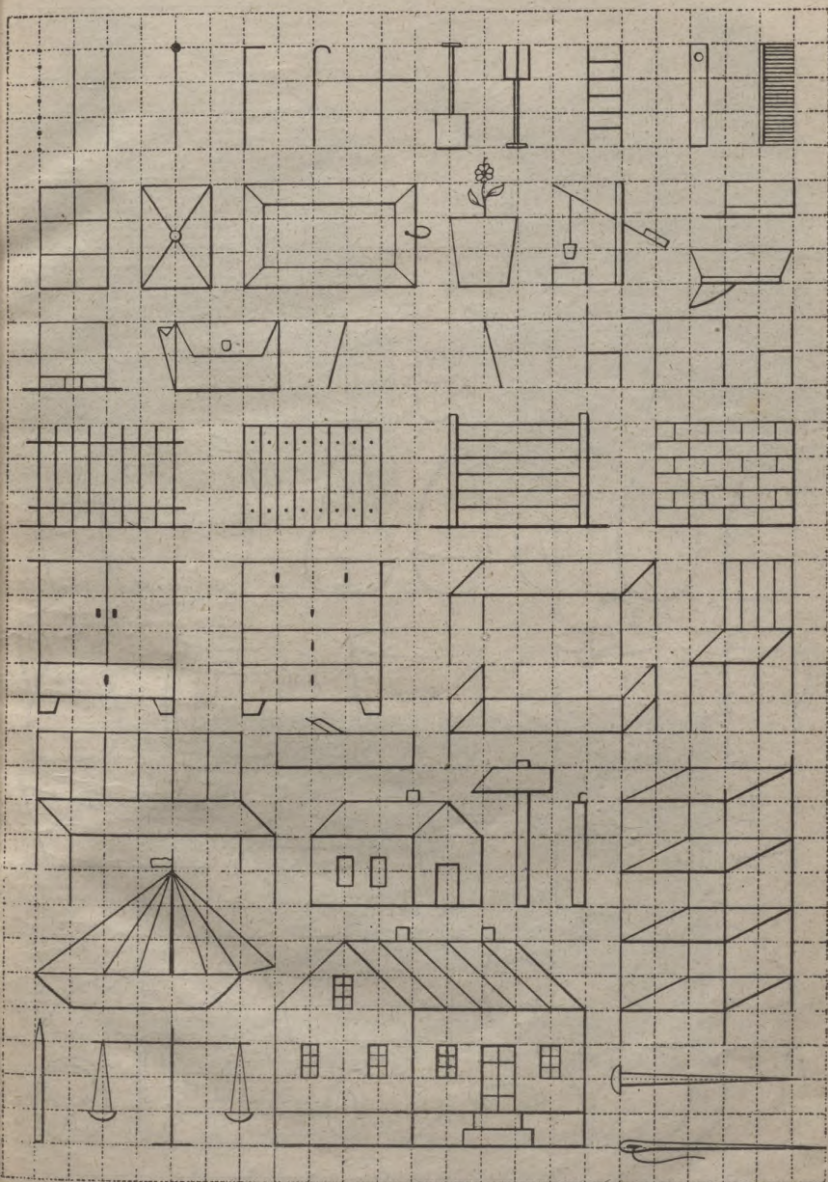
N° 75

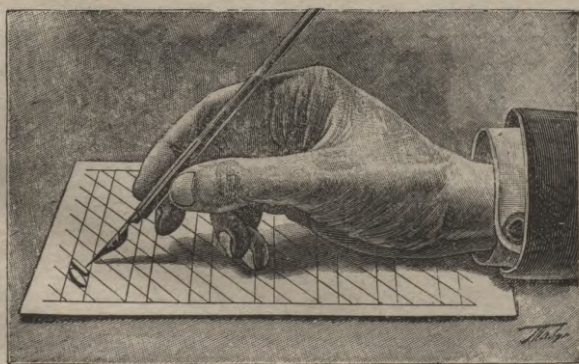
**Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA**

Can. J. Rancan
Cancellarius.

(Kai školnikam jòsed un jòtur spolwu).

llllllllll l l l l l l l

rrrrrrrrrr r r r r r r r

eeeeee o o o o o

l l l j j j g g g

t, i, i, u, w, w,

r r n, r r r m, m,

f r, r, r, r, r, r,

e, l, b, c, r, r, r,

o o, o i a, o l d, d,

f f f, s s s, h h h,

ch ch ch, ċ š ž,

l l l, u, w, y, o, c, e,

a, A, M, M, N,

z, y, y, y, k, k, k,

f, f, f, b, b, b, l,

d, g, e, y, y, j.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0.

$1+2=3$; $5-3=2$; $3\times 2=6$; $8\div 2=4$.

A a

A a

O o

O o

I i

I i

U u

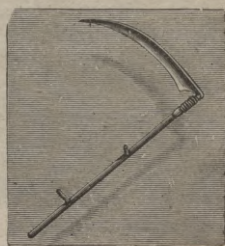

U u

Aa

Ee

Ii

i — a — e

ei

ie

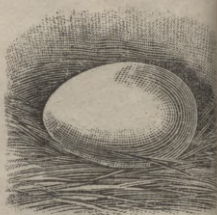
ai

Aa Ee Ii
ae ai ei

Jj Yy

Oo

Uu

u — j — y — o

aj jo oj ju

au ja i ja

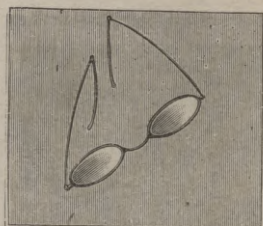
yu ej je ui

Jj Yy Oo Uu
o u a a-ja

Ea

Ue

Oi

ia

uj

iu

io

uo

u-u

u-u

Mm

Nn Nn

Tt

Ma-ma

No-mi

Tia-tia

Ta tu mu-te mu-na no-t
no-ma To-ņa A-ņa On-tia
ma-mi-ņa nau tai mei ta
met nem nam mo-ti mu-mu
no-no no-mam.

Mm Nn Nn Tt
ma-ma no-mi ta

Gg Hh

Pp

Ll Ll

Gu-ti-nia

Pe-le

Lam-pa

go-ni ga-nit ła-ła u-ga lu-
po-ta po-to-ga py-na A-pa-
ła E-mi-li-ja Lat-go-la pyu-
po-la pło-poj mo-ga pei-pe
lo-ga lo-pa He-le-na He-ņa
Ge-no-pa-ta He-ła.

Gg Hh Pp Ll Ll

Gu-ti-ne Pe-le Lam-pa

K k

R r

S s

Ku-ki

Ro-ti

Su-nis

slu-ta slau-ka si-le ro-g
ro-go-na kuk-les kol-n
u-la le-ja ar Sei-mans So-
mi-ja o-rojs ko-po-na ku-
ku-lis Ro-mans mo-sa mu-na
kur-mi ruk aug-li.

Kk Rr Ss
Ku-ki Ro-ti Su-nis

Cc Chch Bb Ww

Cyu-ka Bu-ca Wa-ba-le

le-la cy-ba ca-ku-li u-bogs
wo-no-gi wo-we-ri-te wys-ta
bu-te-le bat-wi-ni bur-ko-ni
Cha-ims Chai-ka cha-cha
Ge-no-pa-tas wyl-na-ni-te
Bro-nis-la-wa Kor-so-wa
Lat-wi-ja Pra-ṇa lai-wa.

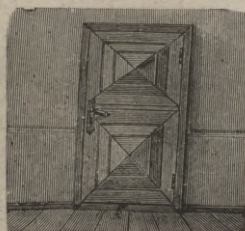
Cc Bb Ww

Cyu-ka bu-ca wa-ba-le

D d

F f

Z z

Du-ro-was Fab-ri-ka Zi-wis

zu-bi zi-bi-nes zo-le
dyu-mi dun-du-ri de-w
Fa-ra-ons fis-gar-mo-ni-j
Daug-pi-le Re-zek-ne Lu-dza
Diws swe-tej Lat-wi-j
ma-ma mi-łoj de-le-ni
taws kul-sta ly-nus.

Dd Ff Zz
du-ro-was fab-ri-ka zi-wis

C ċ

Š š

Ž ž

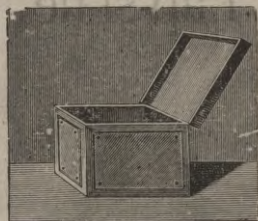
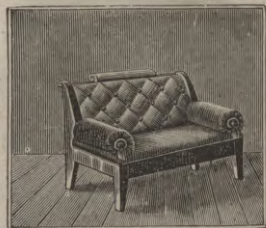
Čyu-ška Škyu-ni Žur-ka

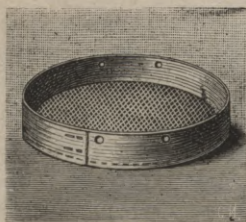
žo-go-ta žei-di-te žeid s
 šyu-pe-lis škur-styns ša-tans
 čī-gons čams ča-poj
 lo-ča bar-ni wuš-ka ben-či
 za-či šau-cis le-me-ši
 Ru-šo-ni Me-ža-wy-di Diws
 ap-sa-ža-loj uz mums.

Č ċ Š š Ž ž
Čyu-ška Škyu-ni Žur-ka

Mebele. Apawi.

S i t s

Mo-te se-joj myl-tus.
Si-tam dau-dzi ac-ti-ņu.
Ar si-tu yu-di-ņa na-no-so
Bu-ca ap-sāg-ta ar si-tu
Si-tus tai-sa nu li-pas.

Lap-si-ne

Lap-si-ne dzal-to-na.
Wa-ba-le mal-na.
Dun-du-ri un lap-si-nes
Lap-si-nes skrai-da.
Škyu-ni ir lap-si-nes.

U-sas

Tia-tiai ga-ras u-sas.
U-sas war ap-cerpt.
Žei-dam ser-mas u-sas.
Mal-nas u-sas. Usai-nis.

Sits lap-si-ne U-sas

Ko-mo-nas

Wig-las ko-mo-nas.
Brau-cam ko-mo-nôš.
Ko-mo-ni-nias. Ka-ma-nes.
Škyu-nî stow ko-mo-nas.
Su-nis gul ro-tûš.

Pa-la-da

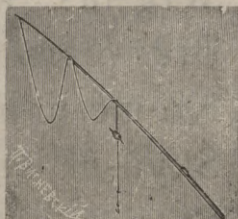
Pa-la-da nak-tis putns.
Pa-la-dai le-las acis.
O-pu-kam o-si no-gi.
Pa-la-da sa-gy-wa za-ču.

Gai-lis dzid. Gai-ļam
smu-ka kup-la as-te.
Di-wi gai-li kau-nas.
Gai-ļam o-si pi-ši.

Gai-lis

Ko-mo-nas Pa-la-da Gai-lis

Bro-lits un Mak-še-ris Pei-le
mo-si-ņa

Bro-lits mi-ļoj so-wu mo-si-ņu. Pui-k
mak-še-rej zi-wis. Pei-le plonc-ko-ja
pa yu-de-ni. Mak-še-ram garš kots.

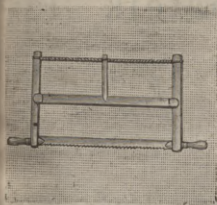
Golds

Krasls

Us-to-bâ stow golds. Uz kras-la
sed muns bro-lits. Pa-sto-ti kras-lu

Zo-džis oss. Bri-ži dzei-woj me-žâ.
Lop-sa gyu-sta put-nus.

Zo-džis

Bri-dis

Lop-sa

Ar zo-dži griž mol-ku. Bri-žam le-li
plo-ti ro-gi. Lop-sas ka-žu-cinš. So-
mam ga-ras u-sas.

So-mi dzei-woj
Dau-ga-wa.
Lop-sa smuks
zwe-rits.

Bri-ži drei-ži
skrin.
Soms le-la
zi-ws.

Zo-džis Lop-sa Bri-ži.

Lei-ga-čas

Pa-lei-goj ma-ni. Bro-lit
ar mo-si-ņu lei-go-jas
Tia-tia sa-tai-se-ja lei-ga-
čas. Barnim pateik lei-
go-tis.

Swe-ce dag.
Wos-ka swe-ce.
Tau-ku swe-ci-te.
Grom-ni-ca.

Bez swe-ce
tymś. Swe-ce
syl-ta gun-ti-nia
Ga-ra swe-ce.

Swe-ce

Skru-ders šyun dre-bes.
Skru-de-ram osas ške-res.
Mal-ni di-gi. Šau-či un
skrauči.

Skru-ders

Lei-ga-čas.

Wa-ca mo-te na-redz.
Taws skai-ta gro-mo-tu
ar o-ku-ļa-rim. Bolti
stik-le-ni.

O-ku-ļa-ri

Gryuts wazums.
Wa-zums ap-sa-
go-zia. Pui-ka
wad wa-cu-mu.
Trejs wa-zu-mi
mol-kas.

Wa-cums

Ro-tus sme-rej
ar da-gu-tu.
Skri-tu-li čeikst.
Sa-lyu-za a-sis.

Za-čits tup. Me-di-niks
saun za-či-ti. Za-či-šam
por-škal-tas lyu-pas. Za-ča
ka-žu-cinš.

Za-čits

Wa-zums. Za-čits.

Bun-gas

Bun-gas bun-go-j. Ka-ra
wei-ri it. Bun-gom su-n
o-da. Bun-gas to-li dzer
Se-ši mo-zi bun-dzi-ni-ki
pa ce-ļu bun-go-da-mi.

Ku-zu-lūs dzei-
woj bi-tes. Bi-
šu mo-ti-te. Bi-
tes nas ma-du.

Ku-zuls

Mads gords
Bi-ti-tes sa-ņo
Nu šyu-nin
kau-sej wos-ku

Man pa-teik zir-dzinš.
Zyr-gs dre-ži skrin. Zir-
dzi-ņam wa-jag au-zu.
Mu-nu tu be-rit.

Zyr-gs

Bun-gas. Ku-zuls.

Kur ta tu be-ji
o-zi-ti mu-nu.
Pat-ma-lôs sud-
ma-lôs kun-
dze-ni mu-nu.

O-zis

O-žam ga-ra
bor-da un lei-ki
ro-gi.
O-zis grauž
my-zu.

Aiz-sledz pyu-
ni. Zag-ļi iz-
lau-ze pyu-ni
un kle-ti.

At-sla-ga

Tia-tiai dau-dzi
at-sla-gu.
Mà-mai iz-gai-
sa at-sla-ga.

Ga-ninš sta-bu-ļoj. Ga-ra sta-bu-le.

Sta-bu-le

U-pi-te tak.
Bar-ni mau-do-
jas u-pi-tê.
Sta-bu-li-te smu-
ki skan.

U-pi-te

Ka-čits nu-le-ce nu gul-tas. Mo-z
gul-ti-ņa. Smu-ka pil-sa-ta. Pe-le
bei-stas ka-ča. Ka-čam o-si no-g
Gul-tai čet-ras ko-jas. Re-zek-ne
ap-kort-ne skai-sta.

Gul-ta

Ka-čits

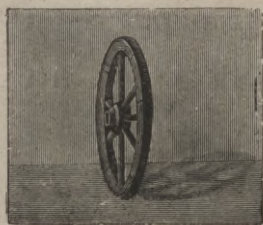

Pil-sa-ta

Šyu-pe-lits stow pi gul-tas. Ka
čits gul uz cep-ļa. Pil-sa-t
dzei-woj dau-dzi ļau-žu.

Gul-ta Ka-čits Pil-sa-ta

Pyl-na ku-le we-žu. Wo-ri-ti we-ži
 sor-ko-ni. Skri-tu-li gri-žas. Nu-sa-
 mau-ce skri-tu-lis. Ła-wai o-si zu-bi.
 We-zis ro-poj. Ro-tim čet-ri skri-
 tu-li. Ła-wa sap-le-se stir-nu.
 Ła-was de-pe.

We-zis

Ła-wa

Skri-tu-lis

Skai-sta mo-go-na. Pu-čas zid.

Na-lels e-ze-lis.

E-ze-łam ga-ras

au-sis.

Pui-ka wad

e-ze-li.

Mo-go-na

E-ze-lis

Mo-go-na.

Kù dora puiškins?

Kù dora meitine?

Pituras zeimes.

. punkts	? waicojuma zeime
, koma	! izsaucamò zeime
; punkts un koma	„“ pedeni
: diwi punkti	() ikowas
— winotojs	- pornasamò zeime.

P i m à r i :

- . (punkts) — Mòra. Jonis. Ceplis kuris.
- , (koma) — Zemniks naslinkoj, bet strodoj.
- ; (punkts un koma) — Mediniki staigoj pa mežu; sowini dzeržami winuma zači, wylki, lopsas tai i skrin, tai i bag; kad atgoja wokors, beja nūsau daudzi zweru.
- : (diwi punkti) — Latwija dolos uz trejim apgabali: Kurzemi, Wydzem Latgali.
- ? (waicojuma zeime) — Kur tu dzeiwoj?
- ! (uzsaucamò zeime) — Ak, towu nalaimi!
- „“ (pedeni) — „Wasals, Jonit“ — saceja taws.
- () ikowós — Meikuls Bycans (Joņa dals) nūbrauce uz Ludzu.
- (pornasamò zeime) — Ma—mi—
 ņa.
- (winotojs) — Pi—le. Dau—ga—wi—ņa.

Būrtiu zeimes.

^ (stiptò zeime) — à, è, i.	^ (šweikstamò zeime) — ž, č, š.
^ (gryustò zeime) — á.	^ (koma aba meikstynojamò zeime) — l, ņ.
^ (juntiņš) — â, ê, î, ô, û.	

P i m à r i :

- ^ (stiptò zeime) — Tàws, môte.
- ^ (gryustò zeime) — Dáls, púds.
- ^ (juntiņš) — Mežā. Zemē.
- ^ (šweikstamò zeime) — Žuburi. Šyuni. Čyuška.
- ^ (meikstynojamò zeime) — Luti. Lāļa. Apaļa.

Druka un rokstamì bürti „abece“ kòrtibâ:

A a, B b, C c, Č č, D d, E e,

Aa, Bb, Cc, Čč, Dd, Ee,

F f, G g, H h, Ch ch, I i, J j,

Ff, Gg, Hh, Ch ch, Ii, Jj,

K k, L l, Ľ ľ, M m, N n, Ń ń,

Kk, Ll, Ľl, Mm, Nn, Nn,

O o, P p, R r, S s, Š š, T t,

Oo, Pp, Rr, Ss, Šš, Tt,

U u, W w, Z z, Ž ž, Y y.

Uu, Ww, Zz, Žž, Yy.

Cik pèrstu?

wins *1 I*

diwi *2 II*

trejs *3 III*

četri *4 IV*

pici *5 V*

seši *6 VI*

septeni *7 VII*

ostoni *8 VIII*

deweni *9 IX*

desmit *10 X*

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Cik actiņu?

				●	●	●	●	●	●●
			●	●	●	●	●	●●	●●
	●	●	●	●	●	●	●●	●●	●●
●	●	●	●	●	●●	●●	●●	●●	●●

Prīkšmatu skaitlis.

Wins persts. Diwi actīnas. Trejs zyrgi. 4 wylki.
2 Suni. 3 mōsiņas. 1 brōlits. Cyukai 8 siwenini. Wysta
wodoj 10 colišu. Zustinia maun pa upiti ar 9 zusalanim.
Sābram trejs bārni; Uz sātmaļa sed 7 zwerbuli.

Prīkšmatu kōrtiba.

Pyrmajs, utrajs, trešajs, caturtajs, piktajs, sastajs, septei-
tajs, ostoitajs, deweitajs, dasmytajs.

Pyrmajs kūks pi ustobas ir leloks par cytim. Utrajs
lau gods, kai es soku skaitit un rakstit.

Prīkšmatu īpašības.

Lela spolwa un
moza spolwa.

Lela grōmota un
moza grōmota.

Lela lude un
moza lude.

Garas un eisas buteles.

Saskaiti, cik te ir buteļu?

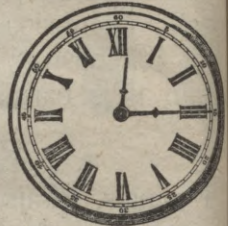
Kura stunde?

12 stunde un 5
minutes.

12 stunde un 10
minutes.

12 stunde un 15 min
voi 15 min. pyrmos.

20 minotu pyrmos.

25 minutas pyrmos.

Puse pyrmos.

- Kod brauksi pīguļā?
- Dasmytā stundē wokora.
- Kod lāc saule?
- Puse piktos.

winpadsmīt	<i>11 XI</i>	sešpadsmīt	<i>16 XVI</i>
diwpadsmīt	<i>12 XII</i>	septēnpadsmīt	<i>17 XVII</i>
trejspadsmīt	<i>13 XIII</i>	ostonpadsmīt	<i>18 XVIII</i>
četrupadsmīt	<i>14 XIV</i>	dewēnpadsmīt	<i>19 XIX</i>
picpadsmīt	<i>15 XV</i>	diwdesmīt	<i>20 XX</i>
trejsdesmīt	<i>30 XXX</i>	četrudesmīt	<i>40 XL</i>

11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

30 40 50 60 75 97 100.

Rēkinošonas zeimes.

+ salikšona

— atjemšona

x wairinošona

: woi $\lfloor$ dališona

= leidzynuma zeime.

Wairinošonas tablele.

$1 \times 1 = 1$
 $2 \times 1 = 2$
 $3 \times 1 = 3$
 $4 \times 1 = 4$
 $5 \times 1 = 5$
 $6 \times 1 = 6$
 $7 \times 1 = 7$
 $8 \times 1 = 8$
 $9 \times 1 = 9$
 $10 \times 1 = 10$

$1 \times 2 = 2$
 $2 \times 2 = 4$
 $3 \times 2 = 6$
 $4 \times 2 = 8$
 $5 \times 2 = 10$
 $6 \times 2 = 12$
 $7 \times 2 = 14$
 $8 \times 2 = 16$
 $9 \times 2 = 18$
 $10 \times 2 = 20$

$1 \times 3 = 3$
 $2 \times 3 = 6$
 $3 \times 3 = 9$
 $4 \times 3 = 12$
 $5 \times 3 = 15$
 $6 \times 3 = 18$
 $7 \times 3 = 21$
 $8 \times 3 = 24$
 $9 \times 3 = 27$
 $10 \times 3 = 30$

$1 \times 4 = 4$
 $2 \times 4 = 8$
 $3 \times 4 = 12$
 $4 \times 4 = 16$
 $5 \times 4 = 20$
 $6 \times 4 = 24$
 $7 \times 4 = 28$
 $8 \times 4 = 32$
 $9 \times 4 = 36$
 $10 \times 4 = 40$

$1 \times 5 = 5$
 $2 \times 5 = 10$
 $3 \times 5 = 15$
 $4 \times 5 = 20$
 $5 \times 5 = 25$
 $6 \times 5 = 30$
 $7 \times 5 = 35$
 $8 \times 5 = 40$
 $9 \times 5 = 45$
 $10 \times 5 = 60$

$1 \times 6 = 6$
 $2 \times 6 = 12$
 $3 \times 6 = 18$
 $4 \times 6 = 24$
 $5 \times 6 = 30$
 $6 \times 6 = 36$
 $7 \times 6 = 42$
 $8 \times 6 = 48$
 $9 \times 6 = 54$
 $10 \times 6 = 60$

$1 \times 7 = 7$
 $2 \times 7 = 14$
 $3 \times 7 = 21$
 $4 \times 7 = 28$
 $5 \times 7 = 35$
 $6 \times 7 = 42$
 $7 \times 7 = 49$
 $8 \times 7 = 56$
 $9 \times 7 = 73$
 $10 \times 7 = 70$

$1 \times 7 = 8$
 $2 \times 8 = 16$
 $3 \times 8 = 24$
 $4 \times 8 = 32$
 $5 \times 8 = 40$
 $6 \times 8 = 48$
 $8 \times 8 = 56$
 $8 \times 8 = 64$
 $9 \times 8 = 72$
 $10 \times 8 = 80$

$1 \times 9 = 9$
 $2 \times 9 = 18$
 $3 \times 9 = 27$
 $4 \times 9 = 36$
 $5 \times 9 = 45$
 $6 \times 9 = 54$
 $7 \times 9 = 63$
 $8 \times 9 = 72$
 $9 \times 9 = 81$
 $10 \times 9 = 90$

Stodi. Saknes. Ugas.

Zweri. Putni. Ziwis. Kustuni.

Anite.

Antite loba meitiņa. Jej gona arī zūstiņas, baroj wistiņas. Zūstiņas jai soka: „gi-ga-go“, gailiņš dzid: „ku-ka-re-ku!“

P. Abbols „Skolas Druva“ par. Dg.

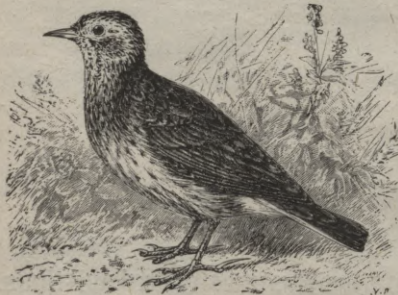
Baznīca.

Baznīca ir svētā wita, kur ļaudis gūdynoj Dīwu. Mums brālītiņš svātdin beja baznīcā. Jis redzēja daudzi ļaužu un

dzèrdeja, kai jì dzidòja swàtas dzismes. Bròlits skaitej lyugšonas nu sowas mozos gròmatiņas. Braucùt uz sàt mòte nùperka jam perniku un kringeliti.

Ceirulits.

Ceirulits smuks putnins
Jis skaisti dzid. Tikkù isto
pawasars, ceirulits jau cēla
gaisā un dzid sowu jauku dzis
meni, sauc uz teirumu orojeni

Augsti dzid ceirulits
Par wysim putninim.
Augsta Diwa waldibiņa
Par wysim kundzenim.

Meikles:

- 1) Atmin munu mynamù, kas gul dūbes dybynā.
- 2) Bolts teirums, malna sàkla.
- 3) Cik kungu, tik spylwyuu.

Parunas:

Apgòdoj labi, padori gudri.
Uz baznicu braucùt zyrgs napikyust.
Cima kukulis gords.

Dìws.

Dìws radēja pasauli: wysas radzamòs un naradzamòs
litas. Pyrmajs cylvàks sauces Odums un pyrmò siwite Iwa

- 1) Mēle.
- 2) Gròmota.
- 3) Sinu bolkas un syunas.

Dìws ir wysur: dabasus un wèrs zemes. Jis wysu zyna, wysu redz. Dìws ir myužigs, žéligs un taisnigs: par lobim dorbim atmoksoj ļaudim ar lobu, a par slyktim stròpej.

Lyudz Dìwiņa, skaiti pòtorus, klausi tàwa, màmiņas.

Reitiņā caldamis
Pyrmok Dìwu piminēju.
Dìwinš man paleidzēja
Šajā wysā diniņā.

Engelis.

Engeli ir myusu nara-dzami sorgi. Dìws radēja jūs del sowa gūda un ļau-dim del paleiga. Uz bildem engeli teik aizròditi boltòs drebēs un ar garim spòr-nim.

Fabrika.

Kalwis kaļ cèrwus, nāžus, skručus, kausta zyrgus. Bet jo saitu winuwit daudzi kalwu un pataisitu lelu smèdi, tad jej sauktus par fabriku.

Tùlaik dorbs itu drežok un wigļok. Wins taisitu noglas, ùtrs wùrptu cauru-mus, trešs koltu, caturtajs wyrinotu kùpā dzelzi. Uz pasauļa ir daudzi wysaidu fabriku. Wina taisa cèrwus, zòdžus, ùtra styklu, buteles, glòzes, traukus; cyta otkon auž drèbes, šyun zòbokus, taisa spičkas, wòrej cukru, zipes.

Gaņa.

Guli, guli, gonu meita,
Wysi dorbi padariti:
Cyuka roka rocintiņus,
Koza škina kòpustiņus.
Wysta zèrņus izrewēja,
Gailis cèrta žagariņus;
Sunis sakyure gunteni,
Kačits swistu saneja.

Heļa.

Helitia ir muna mozò mo-
siņa. Jej guļ wel šyupeli-
tī. Mòmuliņa lik man jū pašy-
pot. Par šyupošonu jej apsū-
lēja pastosit skaistu pòsaciņu
par lapsiņu un kačiti. Es
šyupoju sowu mòsiņu un
gaidu pòsaciņas.

Parunas:

Dorbam ryugtas saknes, bet soldoni augli.

— Es kungs, tu kungs, kas ta cyukas ganes?

Gons rocinūs, cyuka rudzūs.

Meikles:

4) Dzeiwam nūwalk odu, dzeiws aizskrīn uz mežu.

5) Es asmu wacs. Man pidzima 12 dalu, kotram dalam
30 meitu, puse malnu, puse boltu.

6) Gulbi skrīn pa gaisu, spolwas win mat.

Chaims.

Misteņūs un pilsatôs dzeiwoj daudzi žaidu. Ji pòrdud wysaidas preces. Na reti žeidi braukoj i pa cimim, pèrk sarus, wylnu, lūpus, ūlas, odas, putnus. Tagad latwiši soka jau paši tērgotis un na wysod grib pèrkt pi žeidim. Tiatiai pazeistams ir žeidinš Chaims; pi jo ir nalela meitiņa Chaika, kura staigoj uz sowu školu aba chederu.

Jumts.

Muna ustobiņa waca — waca. Jumts caurojs. Tak yudens. Pa gristim gaudoj wējis. Tiatia soka, ka šūwosor taisešūt jaunu jumtu. Garkulu ir daudzi. Pec kludziņom es pats nuskrišu uz upmali. Tulaik muna ustobiņa byus sylta. Tod es warešu skaitit un rakstit pi luga.

Iwa.

Paldis soku mamiņai,
Ka lwiņu wordu lyka.
Kad atgōja pawasars,
Wysi soka: — „Iwa zid“

4) Wuška.

5) Gods, menesis, dinas.

6) Snigs.

Kačits.

Runcit, runcit, kačit, kačit
Išim obi peļu kert.
Sašyusim i bēnēnim
Peļu odas kažuciņus.

Locis.

Sepok beja
myusu mežūs
daudzi loču un
cytu zweru, kai:
cauņu, bebru,
lyušu, brižu; bet
tagad, pēc mežu
izcersšonas, ji iz-
gaissa.

Locis ir plesīgs zverš. Jis pleš zyrgus, guwis un cylwakus.
Nu loča odas var sataisīt smuku syltu kažuku.
Par zīmu locis gul garu mīgu.

Meikles:

- 7) Ju wairok atjem, tu leloks palik.
8) Skaudze kyup, bet nadag.

Parunas:

Kas ūtram dūbi ruk, pats ikreit.

Mòmuliņa.

Saulit sylta, māmīn jauka,
Obi winu milumiņu.
Nu saulites sylti laiki,
Nu māmīnas meili wordi.
Saulitē sildejus,
Māmīnā remdejus.

- 7) Rikstu čauli.
8) Šķūrstyns un jumts.

Auklej mani, mòmuliņa,
Wiglajom i rùicņom.
Gon es tew i attecešu
Dreizajom i kòjiņom.

Tù puisiti suni reja,
Kas tetiņa naklausēja.
Tù meitini tautas mil,
Kas klausēja mòmuliti.

Krita pride, krita egle,
Cyta auga witiņa;
Myra muna mōmuliņa,
Tòs myužam naredzēju.

Ai, bèrneni, ai, bèrneni,
Globit tawu màmen;
Kai bitites sowu mòmulinu
Wilcin wylka kuzulâ.

Nabogs.

Uz myusu satu atgoja nabogs, wacs-wacs wecits, serm
bòrdu, bosom kòjom. Wàza rùkâ. Uz placim karinej kul
Drèbes nùplastas, salopitas. Suni soka uz jo rit. Nabog
kaunas ar jìim ar sowu wàzu. Jis dagòja jau pi myus

durowom un lyudz maizes gabaliņa. Mamiņa apsažāloja uz jò iznese wecišam maizes kanciti un sira gabaliniu.

Nabogs, pateicis jai, aizgoja toļòk. Man ari tyka žāl naboga weciša.

Orojs.

Saulitei lācūt orojs jau stròdoj uz teiruma. Dzan wogu pec wogas. Zirdzinš jau pistoja un gryuši pyuš. Ceirulits dzid augši gaisā. Mozajs Jònits ar sowu mòsiņu atnese orojam est. Orojs palaide zyrgu uz plowas un pats atsasada pi brūkastem.

Parunas:

- Kò pats nagribi, tò ūtram nadori.
- Lobok ar Diwu nabogs, kai ar walnu bogots.

Putni.

Winu reizi Piterits atroda putniņa uliņas. Jis gribēja nest jòs uz sātu, paròdit sowam bròlišam, bet putnins soka želigi čiwinot un peikstit, lyugdams puikas atstot jò perekliti ar ūliņom.

Piterits paklausēja putniņa un atstoja jū mirā. Kad atit zima, tad daži putni aizskrin

uz syltom molom, toli-toli, aiz jyurom aiz kolnim, a cyti uspalik pi mums. Jim solts nabogim. Putnini nawar atrast

sew baribas mežâ. Tad skrin uz cylwaka dzeiwuklim
makladami sew kaida gryudiņa.

Nulabi dora ti puikas, kas stota del putninim spustus

Mozajs Piteriša bròlits soka winu reizi sowan tawam
Tiat, man žâl putniņu, es nagribu jūs ni gyut, ni sist
Pataisi man kùzulu del strodim. Kad atis pawasars, es
pakòršu ju kukâ.

Stradinš dzidos man sowu dzismeniu un aplasis nu obel
nicom wysus tòrpus.

Parunas:

- Nasplaun bludâ, dais pašam izstreibt.
- Malns dorbs, bolta maize.

Meikles:

9) Lela, lela plowa, pylna boltu wuškiņu; skaists, skaist
gons, wel skaistoks zaglis.

Rùtales.

Tudalin, tagadin,
Postolniki doncoj;
Cyts ar kurpem, cyts a
weizem,
Cyts ar bosom kòjom.

Tudalin, tagadin,
Postolniki doncoj;
Es byutu leidza lècis,
Man tei kùrpe pušu.

Tudalin, tagadin,
Postolniki doncoj;
Jem tu syksnu, sin tu kūrpi
Lēc ar cytim leidza.

Seju rutas, seju mirtas,
Seju maganiņas;
Seju sowas jaunas dinas,
Kai zaļas ruteņas.

Deigst i rutas, deigst i mirtas,
Deigst i maganiņas;
Deigst i munas jaunas dinas
Kai zaļas ruteņas.

Aug i rutas, aug i mirtas
Aug i maganiņas;
Aug i munas jaunas dinas,
Kai zaļas ruteņas.

Zid i rutas, zid i mirtas
Zid i maganiņas;
Zid i munas jaunas dinas,
Kai zaļas ruteņas

Plaukst i rutas, plaukst i mirtas,
Plaukst i maganiņas;
Plaukst i munas jaunas dinas,
Kai zaļas ruteņas.

Weist i rutas, weist i mirtas
Weist i maganiņas;
Weist i munas jaunas dinas,
Kai zaļas ruteņas.

Meikles:

10) Nu jyuriņas izmaun diwi sèrmi kumelini: winam beja
zwaigžņu dečis, utram zalta imawteni

11) Pats plyks, cytus gèrb, diwi weiles par mugoru.

12) Reigā dzimis, Reigā audzis, atgoja uz šeni pasakòrt.

10) Mēnesis un saule.

11) Ratiņš.

12) Kots.

Sunis.

Myusu wacajs
Britans gudrs su-
nis. Nalaiž niko
sweša pogolmā
Nakti skraida wys-
apkòrt un weras
lai naatitu zagli. Kao
jam aisagrib est
jis iit ustobā un
lumstos pi manis
Es jam idumu mā-
zes kanciti, kaidu
kauliņu, a māmīnā
izworej jam syltu
putru.

Paruna.

Omots nateik lomots. Padori dorbu, palic par kungu.

Tiatia.

Tiatia mani mīloj. Jis lyka sataisī
deļ manis zòbociņus un drēbes
nūperka ari gròmotas, syutešut, soka
mani uz školu.

Tiatia atlaun man braukot raitu
Swātdinom wodoj mani uz baznicu.

Es ari mīloju sowu tīateti un
gribu byut jam paklausigs.

Meikles.

13) Symtaxis, bet naredz.

14) Trejs symti kumeļu stow pi winas powodas.

Uzuls.

Mežâ aug daudzi wysaidu kûku: bârzi, egles, prides, kļowi, elkšni, uši, weituli, bet wysškaistokajs nu jim ir uzuls.

Jis lèni aug, bet ilgi dzeiwoj. Nu uzula taisa goldus, buces, skapus, komodas.

Uz uzula aug zeiles. Nu uzula lopom pyn wainagus.

Uzulinš lilejas
Saulei saknes narodit;
Wàtre lauze uzuliņu,
Saule sakni balynòja.

Wòwerite.

Wòwerite ir nalels zwerits. Drusku mozoks par kači. Wòweritei ir dzaltona spalwiņa, osi zùbeni, gara ašā.

Jej wigli skrin pa kûka stùbrim, bet wel

wiglok làc nu zora uz zoru.

Wòwerite miloj graužt cerkužus, uzula zeiles un rikstus.

Nu wòwerites odiņom war sašyut syltu kamzoliņu woi žimas capuriti.

13) Teikls.

14) Žugs.

Gudra, gudra wòwerite,
Gudri bàrnus audzynòja;
Storp eglìtes, storp pridites,
Lai caunites naredzèja.

Začis.

Začits klidze, začits brece
Začišam muiža dag.
Začišam sadaguši
Paši gūda kamzolini
Začit, začit, boltlipit,
Taidu towu malošonu!
Tew lyupeņas porple
sušas
Malu ziņas nosojut.

Meikles:

- 15) Uzuls izdaga, ni palnu ni ugļu.
16) Wersis maun pa jyuru, a rogi ora.

Škola.

Mysu cimā ir škola. Te daudzi
bārnū. Stunžu storpòs mēs skraidam
pa pogolmu un klaigojam. Atsapyutuši
otkon sastomes uz benčim, skaitom un
rokstom.

Školotojs mýusus wuica.

15) Swece.

16) Kuģis.

Školâ, školâ isim školâ,
Ku mes satâ daresim;
Škola gudribu mums sùla,
Sàtâ mulki paliksim.

Žogota.

Žogotiņa žadzynoja,
Grib wonoga siwa byut;
Eisi spòrni, gara aste,
Nawar leidza lidinet.

Čyuška.

Čyuška ir ribigs tòrps. Dzeiwoj pùrûs, meža syunòs.
Jei kuž i lupim i liaudim. Nu čyuškas cèrtiņa war nùmert.

Meikles.

17) Zala ciwciņa, sorkoni siwenini.

18) Čygons sed zaltâ kraslâ.

Pòsoka.

Tai beja seņok. Winu reizi locis satyka zači. Lòčis waicoj nu jo:

— Leikajs, greizajs, kur tu lēc? Začis atbild, ka šis eimūt uz sowim karāwerim un ka reit celšut karu pret wysim zwerim.

Locis sasatryukst. Tad aicynoj sew paleigâ wylku un lopsu. Jis izsyuta lopsu uzulâ, lai weras ar cik lelu kara spēku atišut začis.

Lopsa izkop kukâ un soka: — „Začis atit ar lelu spēku wins ar dzelža kòrti, utrajs ar diwejim zūbynim, a cytu wel i redzet nawar.“

Pa tu laiku kačis, kurs beja pa zača pusei, apskrēja ar leikumu ap wylku un sakere jam aiz astes.

Wylks ciši nūsabeida un, kaukdams, aizskrēja prujom.

Tad kačis, sprauslodams, iskrin kūkā un sabaida lopsu. A lopsa, krysdama nu kūka, teik taišni ločam uz mugoras.

Locis nu lelas bailes tai i palāc uz augšu un laižas meža bizumā. Un tai wysi trejs izbagalēja, kur kurajs.

A začam nu lelas pricas un smikla pòrpleisa lyupa; un nu to laika wysi zači ir ar pòrškaltnom lyupom.

Es ti beju, ežu, dzeru, pa lyupom tecēja, a mutē natyka.

17) Egle, cērkuži.

18) Gunis, kotls.

Diwi puikas.

- „Kas tu esi?“
- „Latgalīts“
- „Kaidas tu ticibas?“
- „Katoļu“.
- „Kur tu dzeiwoj?“
- „Latgolā“.
- „Kur syltoka saulite, kur gordoka maizite?“
- „Dzimtinē“.

Dzimtine.

Pasoki, bròlit, kur syltoka saulite,
Kur pučites skaistokas zid;
Kur sirsnibas wairok, kur meiloki wordi,
Kur meitines skanigok dzîd?

Pasoki, kur gordoka maizite malna,
Kur osorom ryugtuma nau?
Kur skaidrokas sirdes, kur teiroke jyutas?
Pasoki, es aizmersu jau!

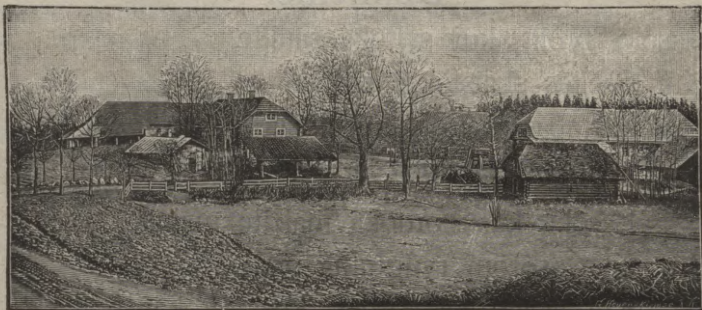
Woi aizmèrsi, bròlit, ka dzimtines saulei,
Kai eistynai motei wysmeiloks ir wòrds;
Ka dzimtines dzaltonem teiroke sirdes
Ju pučem wysgordokajs smòrds!

Woi aizmiersi, bròlit, ka dzimtines klepi
Tew bādas, kai jyuriņā grymst,
Ka dzimtines meizite winumār gorda,
Ka sirds tik win dzimtinē rymst.

Tautas himns.

Diws swètej Latwiju
Myusu dörgu Tèwiju
Swètej Latwiju,
Ak Swètej ju.

Kur latwiiu meitas zid
Kur latwiiu dali dzid,
Lai myusu tur laime byutu;
Mysu Latwijâ.

Baz. N. Rancàna gròmotas

Izgòja nu druka
Latwijas wèsture I. d.

Dreizâ laikâ izis nu druka:

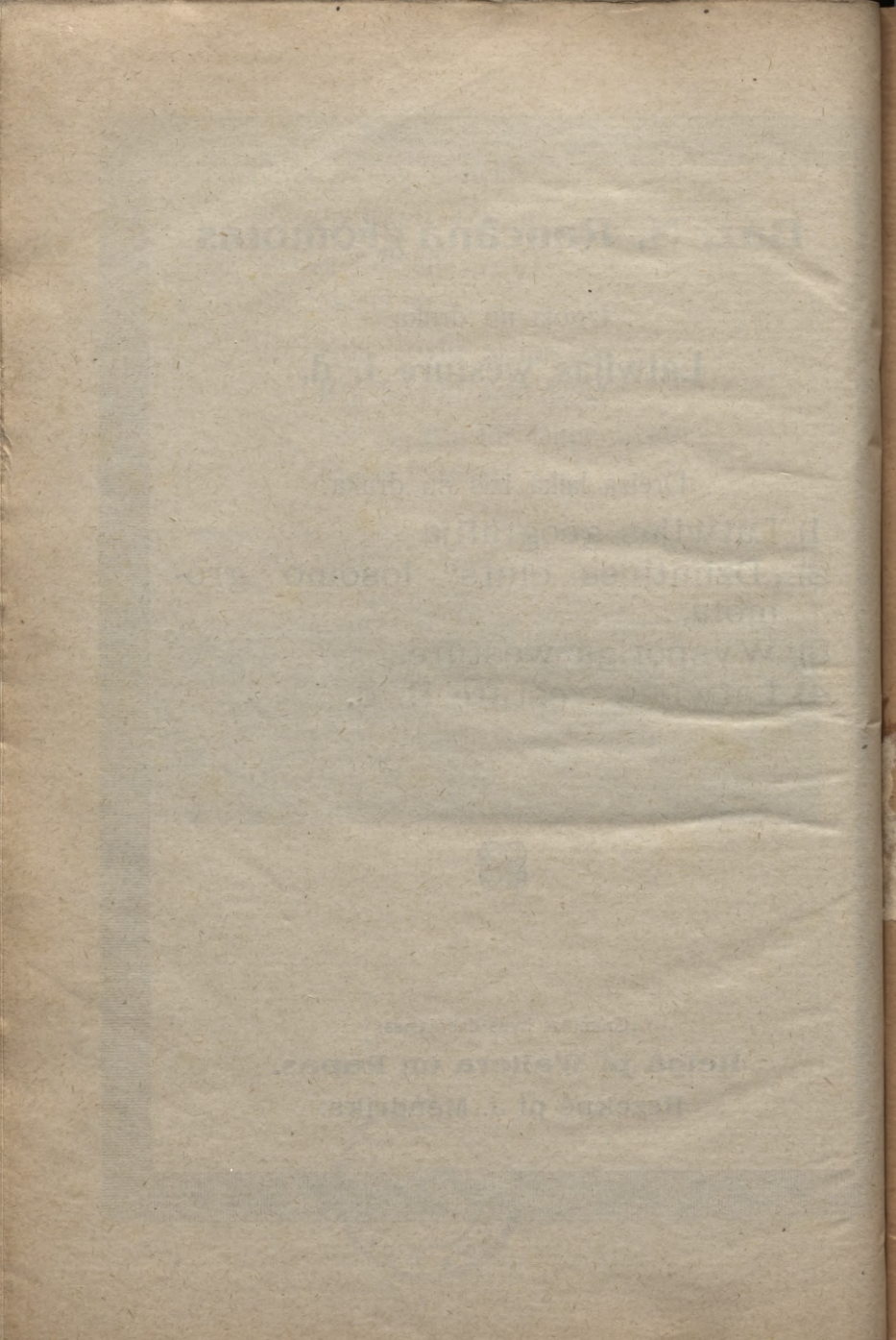
- 1) Latwijas geografija
- 2) „Dzimtines oluts“ losomò gròmota.
- 3) Wyspòriga wèsture.
- 4) Latwijas wèsture II. d.

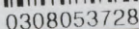

Gròmotas byus dabojamas:

Reigâ pi Waltera un Rapas.

Rezeknê pi J. Mendrika.

Pravnieks, J., Krievu-latviešu vārdnīca.
— Latviešu-krievu vārdnīca.
— Vācu-latviešu vārdnīca.
— Jaunais vācu tulks. Mācības grāmata pašm.
— Angļu-latv., un latv.-angļu vārdnīca.

Dreimapa, A., Fīzika skolai un pašmācīšanai.
Ar zīm. I, II, III, IV, V, un VI. daļa.

Dreimapa, P., Vadonis vispārējā un Latvijas
vēsturā. Pamatskolas kurss. Bagātīgi il-
lustrēta. I.—III. daļa.

Dziesmu un grāmatu skolām. Garīgu dziesm. kr.
Dzīļlejas K., Poētika (Rakst. teorija).

Levija, E., Eiches un Sēngajla, Arīmetikas u.
devumu krājums. I.—IV. daļa.

Endzeliņa, J., un K. Mühlenbacha, Latvīšu
valodas mācība.
— Latviešu gramatika.

Freinberga, K., Praktiska vācu-latviešu vārdnīca.
Freidenfelda, K., Epta. Rīti lūgšanas bērniem.
— Mācības avots, Ticības mācība skolām.
— Krievu baltiešu vēsture.

Garigas dziesmas skolām un sētām, sako-
pojumi un red. L. Adamovičs, L. un R. Bērziņi.
Gēlīga, E., Kosmogrāfija skolām. Ilustrāta.

Geogrāfiskās atlas kartes skolām, Latvija,
Eiropa, Āzija, Afriķa, Ameriķa, Austrālāja,
Plāniglobs.

Geogrāfiskās atlas pamatskolām.

Geogrāfiskās kartas skolnieku zinātniskajai.
Izdots zīm. J. D. Novoselova redakcijā.
Jaunu iedevumu. I) Latvija, 2) Eiropa u. c.
Glaizeris un Pecolds, Vācu valodas mācība I
un II. daļa.

Graudīga, J., Trigonometrijā. Teorija un uzde-
vumi. I, II un III. daļa.

Grūnera, H., un T. Grūnberga, Jaunā kritiņģā
māju grāmata Kurzemes skolām.

Gubins, E., 30 lautas dziesmas kopums.

Gulbja, E., Latīņu gramatika. Saisnīts kurss.
— Latīņu sintakse.

— Prīma lūce (Gaismas sustot), Ilustrēta latīņu
valodas grāmata.

Gustava, P., Ķīmijas pamatsdzīņi. I. daļa —
Neorganiskā. II. d. — Organiskā ķīmija. Ilustr.

Jendes, A., Bāznieks vēsture. Ilustrēta.

— Rēķinu grāmata pamatskolām. I un II. daļa.
— Vēsture. Rēķinu uzdevumi ar
metodisku vadoni.

Judīņa, N., Bēru draugs. Pirmā mācības mācība
pareizticīgiem bērniem. (Abēce. Ticības
mācība. Rēķini). Ilustrēta.

Jurjana, P., Dzeismas skolām.
— Dzeismas pamatskolām.
— Dzeismas zēnu un meiteņu vidus skolām.
— Latvīšu tautas dzeismas jautkiem, sievieku un
bērnu.

Kahlnijs, J., Latvīšu valodas mācība.

Kaudzīša, R., Garīga skolas draugs. Ķātkiems
ar pielikumiem.

Kerblja, V., Pasaules zīdītāj-kustoni. Pēc angļu
V. Kerblja "Manuals of the World's sātā-
dā. Ar 169 nobūrdziedumiem krāsās.

Klaustīģa, K., Latvīšu rakstniecības vēsture.

Kleperis, J., Fīziskās vēstures kurss.

Krievu-latviešu vārdnīca.

Krolla, O., Geogrāfija latv. skolām. Ar zīm-
jumiem. I un II. daļa.

Kundziņa, F., Mūsā rakstniecība. Dailliteratūras
christematija. I un II. daļa.

— Pārēkrakst. un domu rakst. I. burtniķa.

— Balts thrums, melns cēlās. Ar ilūstrācijām.
I. daļa. Abēce.

— I. daļa. Latviešu grāmata.

Kupffer, Prof., Musterstücke aus deutsch. Klassi-
kern, Lesebuch für lett. Lehranstalten. Ar
vācu-latv. vārdnīcu. I. Teil.

Valtera & Rapas akc. sab., Rīgā, izdotas grāmatas:

Kurzēna, M., Aritmetika pamatskolām. Ar ilustrācijām. I, II un III. daļa.
 Latmiga, A., Mācība Lutera mazais katķisms.
 Lapina, J., Eiropas ģeogrāfijas kurses.
 Latvijas senais karsts. Oļava fonda izdevums. Latvijas karstie skolēniem.
 Leimāns, A., Ģeomētrija pamatskolām. Ar zīmējumiem. I—IV. daļa.
 — Aritmetika. Teorija un uzdevumi pamatskolām.
 — Skolīšu mācība. Iustrāts.
 Lercija, A., Alģebra. Teorija un uzdevumi. I. daļa.
 Liberta, A., Trigonometrija vidusskolām. Teorija un uzdevumi.
 — Analītiskā ģeometrija. Ar zīmējumiem.
 Likuma, Kr., Fizikas praktiskie darbi. Iustrāts.
 — Alģebraiķa analīze.
 Mācības vēstules par krievu valodu pēc Tursena-Langensleita metodes. Latviešiem izdotas no J. Dravio-Dravnieka.
 Mazals Dr. Mārtiņa Lutera katķisms. Ar pielikumiem.
 Mūris, J., Dabas pētnieka. Rokas grāmata skolotājiem vienārtāskolā sparātu izgatavošana un mēģinājumu sagatavošana. I un II. daļa.
 Mōhlenbacha, F., Vadonis ticības mācībā un bībeles lasīšanā. I un II. daļa.
 Ney, P., Mein erstes deutsches Buch. Lehrbuch der deutschen Sprache für Anfänger. Mit Illustrationen. Ar vācu-latviešu vārdnieku.
 — Mein zweites deutsches Buch. Lehrbuch der deutschen Sprache, II. Teil.
 — Elemente der deutschen Sprachlehre.
 — Vācu rakstnieki skolai. Literatūrvēsturiska lasāmā grāmata vidus skolām. Iustrāts. I un II. daļa.
 Nelli, P., L. Bērziņa un M. Brugnietka, Vācu valodas mācība pamatskolām. I un II. gads. Ar vācu-latv. vārdnieku.
 Ozoliņa, J., Rēģinu uzdevumi. II. daļa.
 Paegļa, L., Ievada vēsture skolām un palin. Iustr.
 Paukšena, P., Krievijas baznīca: vēsture evaņģēl. skolām. Pārstrādāta no L. Bērziņa.
 — Vecā darbība. Bībeles stāsti ar praktiskiem spēcējumiem.
 Pestmāls, J., Maizņu zīmētājs pēc jaunākām metodēm. Iustrāts.
 Phillipson-Kūlls, E., Anas valodas mācība iesācējiem. I un II. daļa. Ar angļu-latviešu vārdnieku.
 Plūdoņa, Latvīšu literatūras vēsture. Saisināts kurss. I, II un III. daļa.
 — Sīstematiskās kurss. I un II. daļa.
 Plātes-Olāva, V., Garīgas dāziemas skolām. Ar notīm.
 — Bībeles stāsti. Ar daudzu bildēm.
 — Dieva valstības vēsture vidusskolām. Ar bildēm un 5 kartīm.
 — Stāsti iz krievu baznīcas vēstures. Ar bildēm.
 — Sverīgākie notikumi iz krievās draudzes vēstures. Ar bildēm.
 Resnāls, J., Latvijas ārstniecības stāsti. Pamācība tos audzināt, krīt un sagatavot. Ar stādu glezniecību. I un II. daļa.
 Rītiņa, J., Rītiņa un darbs. "Kvota" stāsts. Iustr.
 — Avots. Lasāmā grāmata skolai. Ar iustr. I un II. daļa.
 Zālīša, F., Latvijas vēsture.
 Sanna, V., Vadonis vācu valodas mācībā. Ar daudzu ilustrācijām. I un II. daļa.
 Selferta, Teodora, Latvīšu rakstniecības hronostātijā ar literatūrvēsturiskām piezīmēm. I. daļa (1887—1750).
 — II. daļa. Otrs laikmets (1750—1850).
 — III. daļa. III. sējums. Trešā laikmeta pirmās puses (1859—1890, g.).

Selferta, Teodora, Latvīšu rakstniecības hronostātijā ar literatūrvēsturiskām piezīmēm.
 — III. daļa. III. sējums. Trešā laikmeta otrās puses (1890—1890, g.).
 — III. daļa. III. sējums. Trešā laikmeta trešais puses (1890, g. līdz jaunākām laikiem).
 Zigmunda un Sinepa, Ziedīgi. 16 dāziemas jauktiem un viru korim.
 Zigmunda, Sinepa un Pajeviča, Dāziemu karmolijs. Dāziemas bērniem ar klavieru pavārdiņiem. I un II. burtnīca.
 Sienas tabulas skolām, lielās, krāsās.
 — Cetri gada laiki.
 — Anatomija.
 — Botānika.
 — Zoologija.
 Sējas, L., Franču valodas mācības grāmata. Pirmais un otrais gads. Ar franču-latviešu vārdnieku.
 Serga, C., Novērojāt dabu un cilvēka dzīvi. Uzdevumi skolniekiem. Iustrāts.
 Silīņa, P., Dr. M. Lutera katķisms.
 Smilgas, A., Vācu gramatika pamat- un vidusskolām.
 Svīkul, D., Praktiskie darbi bioloģijā. Iustrāts.
 — Kā izgatavot mācības līdzekļus bioloģijā. Objektu vākšana, audzēšana, preparācija. Ar 17 zīmējumiem.
 Šansēja un Glēzera Franču valodas mācība. Iustrāts. Ar franču-latv. vārd. I un II. daļa.
 Sellers, A., Katķisma lideība. Vadonis ticības mācības pamteigānā skolā un iesūt. mācībā.
 Šmelis, O., Dabas stāsti. Talk, E. un J. Rītiņi.
 — Cilvēka anatomija un fizioloģija. Iustr.
 Šmīdls, prof. P., Ievads valodniecībā.
 Šōnfēlds, A., Rotājū pūrs. Rokas grāmata skolai un mājai. Ar notīm un zīmējumiem.
 Švābes, A., Latvijas vēsture pamatskolām. Iustr. II un III. daļa.
 Štāls, M., Reģināšanas teorijas kurss V. un VI. pamatskolas klasēm un pašmācīšanai.
 Stiprals, J., Latvīšu tirdzniecības korespondence.
 Strauts, A., Latvīšu valodas mācība. Pareizrakstība, vārdi un teikumu mācība un domu raksti. I—IV. lv.
 Teodora, Tautas rakstnieki: Alluāns, Neikens, Barons, Auseklis, Pumpurs, Brīvzemnieks, Apasū Jēkabs un citi.
 The College Library. Selections from the best English and American Authors. Edited by H. A. Parkmann and R. O. G. Urech. With Latin Notes and Glossary.
 1. Dickens, C., Selections from "David Copperfield".
 2. "A Christmas Carol".
 3. "Selections from "Pickwick Papers".
 4. Kipling, R., "Riki Tikī and other Tales".
 5. "Selections from "The Jungle-Book".
 6. Wilde, O., "The Giant Garden and other Tales".
 7. Defoe, D., "Robinson Crusoe".
 8. Newman, H., "Selections from "Destinies".
 Turkin, Dr. E., Angļu valodas mācības skolām.
 — Ar angļu-latv. vārdnieku. I un II. daļa.
 Trešjakova-Blodoga, Dieva vārdi mācība parastieciem skolniekiem.
 Urech, R., English. Textbook for learning English. Ar angļu-latv. vārdnieku. I and II Part.
 — English Conversation Exercises. Ar angļu-latv. vārdnieku.
 — English commercial correspondence.
 — The English Literature. Vol. I. lv.
 Vīgraba, O., Vācu valodas mācība iesācējiem. I. gads. Ar zīmējumiem.